

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:

výrok dne 26. 6. 2019
 výrok dne 26. 6. 2019
 a je vykonatelné dnem 26. 6. 2019

V Hradci Králové

dne 08. 08. 2019

Česká republika

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. června 2019 odvolání obžalovaného [redacted] nar. [redacted] proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. dubna 2019, č.j. 4T 10/2018-956 a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu a způsobu jeho výkonu.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovanému [redacted] se podle § 140 odst. 1 za použití § 58 odst. 1, odst. 5 trestního zákoníku ukládá trest odnětí svobody v trvání tří let.

Podle § 81 odst. 1, § 84 a § 85 odst. 1 trestního zákoníku se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu pěti let za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným.

Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku, za použití § 48 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, se obžalovanému ukládá přiměřená povinnost podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství a podle svých sil nahradit škodu a odčinit nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil.

O d ů v o d n ě n í

Shora uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové byl obžalovaný [redacted] uznán vinným zločinem vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, ukončeným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Odsouzen byl podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku, k trestu odnětí svobody v trvání sedmi roků. Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl pro výkon trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu mu byla dále uložena povinnost nahradit nemajetkovou újmu poškozené [redacted]

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

_____ narozené dne _____ ve výši 130 414 Kč a škodu Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, Regionální pobočka Hradec Králové, pobočka pro Královéhradecký a Pardubický kraj ve výši 159 417 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve lhůtě jednoho dne ode dne právní moci tohoto výroku o náhradě škody, a České pojišťovně a.s., Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, ve výši 21.000 Kč.

Podle **skutkových zjištění** soudu prvního stupně se trestné činnosti dopustil tím, že *poté, co poškozená _____ narozená dne _____ cca jeden rok trávící vztah s obžalovaným _____ dne _____ 2017 v odpoledních hodinách ukončila, obžalovaný v přesněji nezjištěné době okolo 17.00 hodin dne _____ 2017 v prostoru vyhlídky označené „_____, _____ — _____ Královéhradecký kraj, v přímém úmyslu _____ usmrtit, za situace, kdy společně stáli na ochozu vyhlídky za zábradlím, se ji nejprve tlakem do jejích zad snažil strhnout do volného prostoru rokle, což se mu nepodařilo, neboť se _____ chytla zábradlí, při následném ataku, za situace, kdy se pustila zábradlí, tlakem do jejích boků strhl do volného prostoru rokle, kdy poškozená _____ spadla z výšky 8 metrů do rokle pod vyhlídkou a obžalovaný _____ s úmyslem spáchat sebevraždu skočil z vyhlídky, když v důsledku pádu poškozená _____ utrpěla kompresní zlomeninu 12. hrudního obratle, nitroděřňové zlomeniny 1. a 2. bederního obratle, nestabilní zlomeninu 3. bederního obratle a podvrtnutí pravého hlezenního kloubu — natažení předního vazů mezi kostí bolenní a lýtkovou s otokem měkkých tkání v okolí, kdy tato poranění si vyžádala zásah integrovaného záchranného systému a následnou operaci a hospitalizaci na Neurochirurgické klinice Fakultní nemocnice v _____ v období od _____ 2017 do _____ 2017, když k usmrcení poškozené nedošlo v důsledku skutečností nezávislých na jednání obžalovaného.*

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včas **odvolání**. Odvolání odůvodnili jeho obhájci Mgr. Václav Pícha a JUDr. Tomáš Zejda. Soudu prvního stupně vytýká nejasnost a neúplnost jeho skutkových zjištění, kdy se soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. U svědků, na kterých napadené rozhodnutí stojí, jsou pochybnosti o jejich věrohodnosti a znalecký posudek biomechanický je zjevně neúplný a nepřezkoumatelný. Provedené důkazy pak soud hodnotil jednostranně, pouze v neprospěch obžalovaného, přičemž skutečnosti svědčící v jeho prospěch pominul, případně bagatelizoval.

K jednotlivým pochybením pak uvádí konkrétně následující. Výpověď poškozené _____ rozhodně není neměnná. Svědkyně ji v průběhu řízení měnila tak, že se její výpovědi v podstatných bodech rozcházejí s výpověďmi předchozími. Za stěžejní považuje obhajoba to, že po pádu sdělila tato svědkyně manželům _____ že stála na zídce, zamotala se jí hlava v důsledku předchozího odběru krve a spadla spolu s obžalovaným, který se ji pokusil zachytit. Stejnou verzi uvedla i zasahujícím záchranářům a policistům. Cizí zavinění na pádu opakovaně popřela i při komunikaci na sociální síti. Samo vylíčení skutkového děje je značně nevěrohodné a nelogické. Pokud by se totiž poškozené podařilo prvnímu útoku obžalovaného zabránit tím, že se zachytla zábradlí, pak je nelogické, aby se jej později pustila, nepochopitelně se kolem obžalovaného obtáčela a dala mu tak možnost svůj záměr znovu realizovat.

Další podstatné výhrady má k výpovědím svědků _____ a _____. Z lékařské zprávy vyplývá, že obžalovanému bylo ublíženo na zdraví a že se tím svědek _____ snažil přimět obžalovaného k přiznání zavinění na pádu poškozené. Výpovědi ostatních svědků prezentují pouze poznatky zprostředkované poškozenou. Znalecký posudek biomechanický je nepřezkoumatelný, protože v něm chybí základní údaje, na základě kterých by bylo možné překontrolovat, zda jsou závěry tohoto posudku správné či nikoliv. K tomu předložil odvolatel nový znalecký posudek _____ který je se závěry původního posudku v rozporu. Pokud jde o elektronickou komunikaci, tak je rozhodně nekompletní a lze uzavřít, že ani sama poškozená si nebyla jistá, jak k pádu došlo. Podstatné výhrady má i ke znaleckým posudkům, které se zabývaly duševním stavem jak obžalovaného, tak poškozené.

Ze všech shora uvedených důvodů navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl tak, že obžalovaného obžaloby zproští.

Vrchní soud v Praze přezkoumal napadený rozsudek a přezkoumal i postup řízení, které jeho vynesení předcházelo. Shledal, že odvolání je částečně důvodné, i když z jiných než odvolatelem uváděných důvodů.

Předně odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně provedl řádně všechny důkazy, které se k provedení nabízely, a že žádné podstatné doplnění dokazování nepřichází v úvahu. V rámci veřejného zasedání doplnil odvolací soud dokazování přečtením „oponentního“ znaleckého posudku znalce biomechanika, nicméně ani původní posudek, ani jeho oponentní posudek nepokládá za stěžejní důkaz o vině či nevině obžalovaného, jak se snaží odvolatel prezentovat. Společnou vadou obou posudků je totiž to, že nelze jednoznačně určit přesné místo prvního kontaktu jak poškozené, tak obžalovaného se zemí po pádu z výšky. Podložka, na kterou oba dopadli, totiž není horizontální rovina, ale naopak poměrně strmá skalní stěna, a ani jeden z nich proto, pravděpodobně, neskončil po pádu finálně přesně v místě dopadu. Z žádných stop pak nelze toto místo přesně určit. Žádný ze svědků pád neviděl a ani výpovědi obžalovaného a poškozené nedávají v tomto směru přesnou představu. Důkazem neviný obžalovaného proto nemůže být závěr, že není biomechanicky přijatelné, aby došlo ke shoení poškozené z výchozí polohy do místa nálezu jejího těla.

Nicméně soud prvního stupně měl k dispozici dostatek přesvědčivých důkazů o vině obžalovaného. Je to jednak jeho opakované, procesně bezvadné, doznání, které plně koresponduje s opakovanou výpovědí poškozené a které pád obou logicky vysvětluje. Soud neshledal žádné důvody k tomu, aby poškozená obžalovaného křivě obvinila z velice závažného trestného činu. Dále je to výpověď manželů [REDAKCE] kteří slyšeli křik poškozené. Její akustický projev v době pádu rozhodně nesvědčí verzi předkládané odvolatelem. Konečně i sama pozdější verze obžalovaného, že poškozená spadla sama a on spadl proto, že se jí pokusil zachránit, je natolik nereálná, že není divu, že jí soud prvního stupně neuvěřil.

K dalším odvolacím námitkám lze ve stručnosti uvést, že se s nimi vypořádal už soud prvního stupně. Údajné rozpory ve výpovědi poškozené jsou dány spíše tím, že se snažila zodpovědět dotazy i za cenu určitých nepřesností, nicméně fakt, odkud a jak došlo k jejímu pádu, tj., že ji shodil obžalovaný, je v jejích výpovědích neměnný. Stejně tak nelze přeceňovat její vyjádření ihned po pádu. Šok, který nepochybně utrpěla, musel mít na její projev nepochybně vliv. Přeceňovat nelze ani komunikaci teenagerů na sociální síti, kterou lze vyložit jak ve prospěch obžalovaného, tak v jeho neprospěch.

Pokud jde o údajné nucení obžalovaného k doznání, je ze záznamu bezpečnostních kamer zřejmé, že se nejednalo o nijak nebezpečné napadení, ale spíše o jakési „strkání“ mezi obžalovaným a svědkem [REDAKCE]. Zdravotní následky obžalovaného byly stanoveny pouze na základě jeho subjektivních obtíží, nelze však přehlédnout, že obžalovaný v minulosti údajně trpěl na migrény a že v době „napadení“ měl v krvi 1,62 promile alkoholu. Odvolací soud nevěří, že by se pod tlakem takového „napadení“ obžalovaný přiznal k něčemu, co neudělal a čelil tak trestnímu stíhání pro tak závažný zločin, jakým je pokus vraždy.

Odvolací soud uzavírá, že o vině obžalovaného nemá žádné pochybnosti a že za této situace je správná i právní kvalifikace tak, jak ji stanovil soud prvního stupně a z důvodů, které jsou v odůvodnění napadeného rozsudku uvedeny.

Pochybení shledal odvolací soud ve výroku o trestu. Soud prvního stupně jednak uložil trest nepřiměřeně přísný, jednak neužil ustanovení § 58 odst. 5 trestního zákoníku, ačkoliv pro takový postup byly dány zákonné podmínky.

Soud prvního stupně použil při stanovení výše trestu správně § 58 odst. 1 trestního zákoníku. Trestní sazba trestného činu vraždy je skutečně nepřiměřeně přísná, 10 až 18 let, jak okolnostem případu, tak poměrům obžalovaného. Obžalovaný se trestné činnosti dopustil ve věku osmnácti let a pěti měsíců. Pokud by se jí dopustil o půl roku dříve, byl by souzen jako mladistvý a hrozilo by mu nejvýše pět let odnětí svobody. Za mimořádné okolnosti případu je třeba označit zejména motivaci jednání obžalovaného, která plně odpovídá jeho celkové nezralosti a jeho nereálným a romantickým představám o lásce a vztazích mezi mužem a ženou, se kterými měl minimální vlastní zkušenost. Dále neplánovitost, zkratový charakter trestné činnosti, naivitu provedení i vlastní „sebeobětování“ ve prospěch smyšlených „vyšších“ cílů. Podle názoru odvolacího soudu vystihují duševní stav obžalovaného zcela plasticky znalkyně, které jeho duševní stav zkoumaly. Psychiatricka [REDAKCE] uvedla, že se jednalo o zkratkové jednání, tj. jednání neúčelné, které dosahuje cíle nejkratší cestou bez ohledu na to, zda je to cesta nejvýhodnější. Chybí plán, jak cíle dosáhnout, je to jednání zbrklé, bez rozmyslu. Jedinec jedná zkratkovitě, aby dosáhl uspokojení své potřeby nebo unikl z nepříjemné situace. Zkratkovité jednání je běžné v dětském věku. Psycholožka Mgr. Čermáková uvedla, že obžalovaný je nevyzrálý především v oblasti vyšších citů sociálních, charakterových a morálních. Morální a charakterový vývoj je dosud nezralý, nedosáhl dospělé úrovně mravní vyspělosti. Motivací byla maladaptivní reakce na nechtěný partnerský rozchod. Jednal v silném emočním a citovém rozrušení a jeho jednání vykazuje typické známky psychického zkratu. Společenská a sociální adaptace nevykazuje známky vážnějšího narušení. Rodina představuje funkční výchovné prostředí a je zde pevně a bezpečně citově ukotven. Resocializace obžalovaného je příznivá, skutek lze označit za ojedinělý exces. Pozitivní faktory resocializace jsou nízký věk, vysoká inteligence a tedy schopnosti učení, citřadostivost, beztrestnost, funkční rodinné zázemí, schopnost zdržet se požívání psychotropních látek, neinfikovanost kriminální subkulturou.

Pokud pak jde o poměry obžalovaného, je třeba konstatovat, že se rozhodně vymyká z „obecných“ představ o osobách pachatelů vražd i z běžné praxe soudů. Před spácháním trestné činnosti žil obžalovaný v uspořádaných rodinných poměrech, studoval bez problémů střední školu a s výjimkou uvedeno výše, neměl problém ani s požíváním alkoholu, kouřením, ani se zneužíváním drog. Samozřejmě, že nebyl trestán ani postižen za přestupek. Ve volném čase se m.j. věnoval dobrovolnické činnosti ve prospěch obce. Uložení trestu odnětí svobody v zákonné trestní sazbě by bylo v jeho případě nepřiměřeně přísné a nápravy obžalovaného lze, podle názoru odvolacího soudu, dosáhnout i uložením trestu kratšího trvání.

Odvolací soud má za to, že na místě je i použití ustanovení § 58 odst. 5 trestního zákoníku, které rovněž umožňuje uložení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby, dokonce bez omezení uvedených v § 58 odst. 3 trestního zákoníku, v případě, že se jedná o přípravu nebo pokus trestného činu, s ohledem na povahu a závažnost této přípravy nebo pokusu.

Trestní sazba trestného činu vraždy je tak vysoká proto, že zákonodárce předpokládá smrtelný, fatální následek. Ten v tomto případě však, naštěstí, nenastal. Přesto, že poranění poškozené nelze bagatelizovat, nelze je rozhodně označit za život ohrožující, ani za příliš vážná z pohledu možných následků. Zranění se, jak vyplývá z výpovědi znalce před soudem, zhojila, žádné zdravotní ani estetické následky se u poškozené nepředpokládají. Ani rozhodnost, se kterou byl čin spáchán, nikterak nezvyšuje povahu ani závažnost pokusu trestného činu vraždy. Jak bylo už shora zdůrazněno, jednalo se o zkratovité jednání, kdy okamžitě po něm se obžalovaný zajímal o zdravotní stav poškozené, omlouval se jí, chtěl přivolat pomoc a rozhodně nečinil nic pro to, aby čin dokonal. Také z těchto důvodů se závažnost pokusu nejvíce natolik vysoká, aby bylo nutné ukládat trest v zákonné trestní sazbě, jinými slovy, použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákonem by bylo pro obžalovaného nepřiměřeně přísné a nápravy obžalovaného lze dosáhnout i trestem kratšího trvání.

Ze všech shora uvedených důvodů, za splnění podmínek jak ustanovení § 58 odst. 1 i § 58 odst. 5 trestního zákoníku, uložil odvolací soud trest pod spodní hranicí trestní sazby. Na rozdíl od soudu prvního stupně však má za to, že vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem je možné uložit trest ještě výrazněji pod touto spodní hranicí. Má za to, že se v případě obžalovaného jednalo o naprosto ojedinělý exces z jinak řádného života, a že nejsou žádné signály, které by naznačovaly, že by se v jeho případě mohlo něco obdobného opakovat. Vytrhnutí obžalovaného z rodinných a společenských vazeb uložením nepodmíněného trestu odnětí svobody by ani obžalovanému ani společnosti nic pozitivního nepřineslo, protože o jeho „nápravě“ není pochyb a dostatečným potrestáním je už sama hrozba vysokým trestem. V případě uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody by během jeho výkonu i po návratu obžalovaného z výkonu trestu mohlo dojít k narušení slibně se rozvíjejících kladných životních návyků obžalovaného. Pokud znalkyně Mgr. Čermáková uzavírá jako klad, že dosud není infikován kriminální subkulturou, během výkonu trestu i po jeho návratu k takové infekci nepochybně došlo a dosavadní pozitivní vývoj by byl narušen, případně úplně zvrácen.

Byť se jedná o naprosto hraniční situaci, uložil odvolací soud obžalovanému ještě výchovný, podmíněný trest odnětí svobody s delší zkušební lhůtou. K posílení výchovné funkce trestu v době, kdy není duševní vývoj obžalovaného ještě ukončen a stabilizován, stanovil soud nad obžalovaným dohled. V souladu se závěry znalkyň, které zkoumaly jeho duševní stav, pak uložil povinnost podrobit se programu psychologického poradenství. Odvolací soud nezapomněl ani na zájmy poškozených a uložil obžalovanému povinnost nahradit podle jeho možností způsobenou škodu a odčinit nemajetkovou újmu, což by mělo posílit i výchovnou funkci trestu tím, že obžalovaný se nemůže domnívat, že se mu vlastně nic nestalo a že vyvázal zcela beztrestně. Přiznané částky totiž nejsou zcela zanedbatelné.

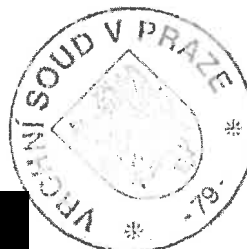
Výrok o náhradě škody výslovně napaden nebyl a odvolací soud tedy neměl důvod jej přezkoumávat za situace, kdy výrok o vině zůstal odvoláním nedotčen. Nicméně má určité pochybnosti o správnosti vyčíslení příslušenství u nároku Všeobecní zdravotní pojišťovny. Tento poškozený však nevyužil svého práva na odvolání a odvolací soud proto neměl důvod tento výrok přezkoumávat a už vůbec jej měnit v neprospěch obžalovaného.

P o u č e n í

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Důvody dovolání jsou uvedeny v § 265b, jeho obsah v § 265f trestního řádu.

Praha dne 26. června 2019

JUDr. Jiří Lněnička
předseda senátu v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **121181133-172544-190808134632**, skládající se z **5** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací prvek: **bez zajišťovacího prvku**

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla:

Vystavil: **Krajský soud v Hradci Králové**
Pracoviště: **Krajský soud v Hradci Králové**
V Hradci Králové dne 08.08.2019

121181133-172544-190808134632